

Výročná správa za rok 2018

AGRO-RACIO s.r.o. Liptovský Mikuláš

Ing. Ľubomír Rakýta
konateľ spoločnosti

Peter Mäsiar
konateľ spoločnosti

Liptovský Mikuláš, 26 . 03. 2019
Vypracovala: Majerčiaková

Poľnohospodárstvo a potravinárstvo získavajú na Slovensku čoraz významnejšie postavenie. Priority ako ochrana pôdy, bezpečnosť a kvalita potravín či rozvoj vidieka sa dostali do centra pozornosti celej spoločnosti.

Cieľom poľnohospodárskej politiky zostáva naďalej konkurencieschopný poľnohospodársky sektor, výrobné metódy podporujúce kvalitné a žiadané výrobky, ktoré nezaťažujú životné prostredie, spravodlivá životná úroveň a stabilné príjmy poľnohospodárov.

Úspech podniku závisí od toho, ako je podnikový manažment schopný reagovať na nové, zložitejšie podmienky uplatňovania spoločnosti na trhu, sledovať zmeny podnikovej výkonnosti a investovať do jej zvyšovania. Výkonnosť podniku možno charakterizovať ako jeho schopnosť zhodnocovať svojou činnosťou vložené zdroje, produkovať zisk, zvyšovať hodnotu podniku a súčasne si zaistiť budúci rozvoj.

V tomto roku sa úlohy ujala mladá generácia konateľov, ktorá nastúpila na základe rozhodnutia spoločníkov, aby pokračovala a rozvíjala ich dielo. Zodpovedným prístupom k povinnostiam chod spoločnosti pokračuje úspešne. Ekonomické informácie a analýzy sú neodmysliteľným podkladom potrebným k strategickým rozhodnutiam.

Výročná správa hodnotí činnosť a ekonomiku spoločnosti v roku 2018. Jej neoddeliteľnou súčasťou sú informácie uvedené v účtovnej závierke, v poznámkach a prehľade peňažných tokov k účtovnej závierke uvedeného účtovného obdobia, tiež správa nezávislého audítora z overenia ročnej účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2018.

Spoločnosť AGRO-RACIO s. r. o. vznikla 14.10.1999. Činnosť vykonáva v prenajatých priestoroch spoločnosti AGRO-INVEST AR, s. r. o. Liptovský Mikuláš na základe zmluvy dlhodobom prenájme hospodársky dvor Svätý Križ, kde realizuje rastlinnú a živočíšnu prvovýrobu a nehnuteľnosť v Liptovskom Mikuláši, kde sídli vedenie spoločnosti a nachádza sa sklad zemiakov, ktorý slúži na uskladnenie celej produkcie pestovanej hlavne za účelom zemiakovej sadby.

Spoločnosť nenadobudla vlastné akcie, dočasné listy, ani obchodné podiely.

Spoločnosť nemá organizačnú zložku v zahraničí.

V oblasti výskumu a vývoja v roku 2018 neboli vynaložené žiadne náklady

Poľnohospodárska pôda je zložitá sústava biologického charakteru pôsobiaca v krajinnom priestore a jej obrábanie má tiež biologický charakter. Je ovplyvňovaná mnohými faktormi pôdnych a poveternostných podmienok prostredia i činnosťou človeka. Spoločnosť AGRO-RACIO, s. r. o. obhospodaruje pôdu v regióne Liptova na základe nájomných zmlúv s vlastníkmi pôdy a Slovenským pozemkovým fondom v celkovej výmere 4 073 ha, na ornú pôdu pripadá 1 873 ha, zvyšných 2 200 ha tvoria lúky a pasienky zaradené do horskej výrobnnej oblasti, čo predurčuje charakter výroby najmä v produkcii objemových krmovín.

Novela zákona o nájme poľnohospodárskych pozemkov zavádza poriadok do evidencie nájomných vzťahov. Pre zabezpečenie základného výrobného nástroja, teda pôdy, je pre nás kľúčové administratívne zvládnutie správy nájomných zmlúv a to sledovanie končiacej doby nájmu, sledovanie zmien údajov v katastri nehnuteľnosti a dôsledná evidencia dokladov o odoslaných písomnostiach súvisiacich s prenajatými pozemkami. V neposlednom rade to bude aj účinná a správna komunikácia s prenajímateľmi pôdy a pružné reagovanie na ich požiadavky.

Kúpa pôdy je investícia, ktorá sa oplatí v každej dobe, pretože jej hodnota neklesá.

Trh s pôdou naráža na mnoho praktických problémov vrátane rozdrobenosti vlastníctva a stále neukončených pozemkových úprav. V roku 2018 spoločnosť kúpila pozemky o výmere 2,02 8 ha a poľnohospodársku pôdu 2 ha v celkovej hodnote 2,3 tis. Zníženie poľnohospodárskej pôdy oproti roku 2017 o 1 ha vzniklo z dôvodu úpravy LPIS.

Rastlinná výroba – jej postavenie ovplyvňuje charakter územia a klímy, produkuje potraviny pre ľudí a krmivo pre živočíšnu výrobu. Pestovanie plodín je silne závislé od trhovej ekonomiky a hektárové výnosy od klimatických pomerov v danom roku. Spoločnosť pestuje obilniny, repku olejnú, zemiakovú sadbu a objemové krmoviny, s cieľom dosiahnuť ekonomicky výhodné, stále a primerané úrody v požadovanej kvalite. Okrem uvedených tradičných plodín sa spoločnosť špecializuje na množenie d'ateliny a rôznych druhov tráv. Jednou z hlavných úloh rastlinnej výroby je zabezpečenie dostatočného množstva vysokokvalitného objemového krmiva, kvalitných siláží pre všetky kategórie zvierat pri ekonomicky únosných nákladoch.

Rok 2018 bol špecifický rýchlym nástupom vysokých teplôt ešte v jarnom období, ktoré sa naplno vrátili v lete. Po teplom až tropickom lete nás jeseň prekvapila nadpriemernými zrážkami. Úroda sa pozbierala včas a bilancia je nasledovná:

Repka olejná bola pestovaná na menšej ha výmere, priemerná realizačná cena bola v porovnaní s rokom 2017 nižšia, hoci ha výnos bol vyšší zaznamenali sme pokles tržieb o 98,5 tis.

rok 2017 3,01 t/ha priemerná realizačná cena 382 € výmera 546 ha

rok 2018 3,14 t/ha priemerná realizačná cena 341 € výmera 521 ha

Úroda obilnín v tržbách zaznamenala oproti minulému roku mierny nárast o 10,5 tis.

pšenica rok 2017 7,07 t/ha priemerná realizačná cena 146 € výmera 413 ha

rok 2018 5,56 t/ha priemerná realizačná cena 157 € výmera 407 ha

raž rok 2017 6,05 t/ha priemerná realizačná cena 155 € výmera 174 ha

rok 2018 6,52 t/ha priemerná realizačná cena 160 € výmera 257 ha

jačmeň rok 2017 5,93 t/ha priemerná realizačná cena 120 € výmera 70 ha

rok 2018 5,10 t/ha priemerná realizačná cena 120 € výmera 77 ha

Úroda zemiakov je spektrom pestovaných odrôd so špecializáciou hlavne na sadbové zemiaky, ktoré sa uskladnia a následne sa používajú na sadenie v ďalšej sezóne. Rok 2018 bol zaujímavý aj z hľadiska predaja sadby drobným pestovateľom, čo znamenalo nárast tržieb oproti roku 2017 o 35 tis, ide samozrejme aj o časový posun predaja z úrody minulého roku v jarných mesiacoch tohto roku. Zemiaky boli vysadené na ploche 19 ha 32 t/ha.

Význam živočíšnej výroby a chovu zvierat spočíva v potravinovej bezpečnosti, ale aj v stabilizovaní úrodnosti pôdy, krajnotvorbe a udržiavaní zamestnanosti na vidieku. Spoločnosť sa venuje chovu hovädzieho dobytku a oviec s následnou produkciou kravského a ovčieho mlieka. Výroba si vyžaduje viacero náležitostí ako je udržiavanie dobrých životných podmienok zvierat, dodržiavanie vysokých výrobných kvalitatívnych štandardov, produkciu kvalitných krmovín a krmív, ale aj ekologický prístup k chovu hospodárskych zvierat. Všetky zvieratá sú odchované vo vlastných priestoroch, pod dohľadom zodpovedných pracovníkov a kontrolou veterinárneho lekára. Efektívnosť výrobných procesov, modernizácia výroby zvyšuje produkciu pri dodržaní stanovených noriem.

Naša produkcia mlieka predstavuje približne 4 500 tis. litrov kravského mlieka od produktívneho stáda holštajniiek a 310 tis. litrov ovčieho mlieka za rok od nového plemena-slovenská dojná ovca, čo zabezpečuje pravidelný prísun finančných prostriedkov.

Hovädzí dobytok tvorí stádo 1 692 kusov, z toho je 609 dojníc a 249 kráv bez trhovej produkcie mlieka, chováme 1 561 bahnic so špecializáciou na mlieko a príslušné kategórie, celkom 2 148 kusov. V šľachtiteľskom chove produkujeme plemenné barany a ovce mäsového typu.

	rok 2018 v tis.€	rok 2017 v tis.€	ročný nárast v tis.€
Tržby za mlieko	1 853	1 738	+115
HD	121	164	- 43
Ovce, jahňatá	12	40	- 28
HD základné stádo	194	128	+ 66
Ovce základné stádo	21	7	+ 14
Celkom	2 201	2 077	+124

O úspechu pri zakladaní porastu rozhoduje kvalita všetkých vykonaných prác a ich optimálny čas. Kvalitná príprava pôdy, sejba alebo chemická ochrana, nie sú možné bez modernej poľnohospodárskej techniky. Výška nákladov spojených s prevádzkou techniky sa odvíja hlavne od obstarávacej ceny stroja a úrovne jeho ročného využitia. Spoločnosť vykonáva poľnohospodárske práce prevažne svojou technikou a služby poskytuje aj svojim obchodným partnerom, v zimných mesiacoch vykonáva pre niektorých aj zimnú údržbu ciest a parkovísk. Poľnohospodársku techniku a technológiu nakupujeme z európskych fondov, cez finančné leasingy a úvery. Strojový park zahŕňa potrebné druhy strojov, strojných a iných zariadení využívaných vo výrobe.

Tržby z predaja služieb sa oproti roku 2017 zvýšili o 47 tis. euro a náklady za služby sa znížili o 61 tis. euro.

Prevádzkový výsledok ovplyvnili zvýšené náklady na mzdy a odvody o 129 tis.€, pokles o 28 tis. €.

Priame platby sme dostali v decembri, splatili sme revolvingový úver a znížili záväzky z obchodného styku. Dotácia pri ukončení projektu PRV SR 2014-2020 umožnila navýšiť úhradu splátky investičného úver o 22 tis. €. Finančný výsledok oproti roku 2017 sa znížil o 22 tis.€.

V roku 2018 boli uhradené záväzky za nájom právnickým osobám z roku 2017 a tiež uhradený nájom právnickým a fyzickým osobám v danom roku, čo kladne ovplyvnilo daňový základ a daň z príjmov účtovnej jednotky.

Hospodársky výsledok spoločnosti v jednotlivých rokoch:

rok 2016 zisk 94 188,57 €

rok 2017 zisk 118 730,51 €

rok 2018 zisk 116 593,16 €

Obrat

	Rok 2018
celkové výnosy v prevádzkovej činnosti (bez zmeny stavu, aktivácie)	5 761 675,- €
Zdrojom výnosov boli tržby:	
z rastlinnej výroby	1 256 149,- €
zo živočíšnej výroby	1 985 695,- €
služby	194 538,- €
priznané podpory	1 538 533,- €
z predaja DHM a materiálu	345 999,- €
ostatné výnosy - z toho	440 761,- €
rozpustenie investičných dotácií	309 429,- €

V rámci projektu SOP boli vypracovaný projekt:

„**Výstavba, rekonštrukcia, modernizácia farmy dojníc Ľubel'a s nákupom strojov**, ktorý bol realizovaný dodávateľskou firmou Cestné stavby, s. r. o. Liptovský Mikuláš, ukončený v roku 2008.

V rámci projektu bolo preinvestované celkom 1 715 052 € z toho stavby a technológie 1 447 742 € a poľnohospodárske stroje 267 310 € .

Na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 1588/SOP PPA poskytla spoločnosti na tento projekt, pri dodržaní podmienok nenávratnú finančnú výpomoc vo výške 60% z celkových oprávnených výdavkov v sume 916 363 €. Do výnosov bolo do konca roka 2018 rozpustené 665 645 €.

V zhodnocovaní zariadenia, technológií a poľnohospodárskej techniky pokračoval projekt PRV SR 2007-2013:

„**Modernizácia fariem Ľubel'a a Svätý Kríž**“

Realizácia sa začala v roku 2008, stavebnú a technologickú časť realizovala spoločnosť VIPEX s.r.o. Liptovský Hrádok, projekt bol ukončený v roku 2011.

Investície celkom predstavovali sumu 3 391 962 € z toho - stavby a technológie 2 181 491 € a poľnohospodárska technika 1 210 471 €

Na základe zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. ZA00195 poskytla PPA spoločnosti na tento projekt, pri dodržaní podmienok nenávratnú finančnú výpomoc vo výške 50% z celkových oprávnených výdavkov vo výške 1 682 085 €.

Do výnosov bolo do konca roka 2018 rozpustené 1 181 041 €.

„**Nákup obilného kombajnu a kŕmneho voza**“ v roku 2015 vo výške 195 750 €, do výnosov bolo rozpustené v súvislosti so zúčtovanými odpismi 170 187 €.

V rámci programu PRV SR 2014-2020

podopatrenie:

Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov, bol predložený projekt, ktorý v sebe zahŕňa tri oblasti – špeciálnu rastlinnú výrobu, živočíšnu výrobu a zavádzanie inovatívnych technológií po dodatku číslo 1. vo výške 1 743 845 €.

Nenávratný finančný príspevok je 50% z oprávnených výdavkov projektu t.j. 871 922,5 €

V roku 2016 bola nakúpená poľnohospodárska technika vo výške 1 241 529 €, ukončená prestavba kravína na ovčín Galovany a dokončená stavba uskladnenie objemových krmív Ľubel'a. Stavebné práce previedla spoločnosť Petrus s.r.o. Liptovský Mikuláš.

Spoločnosť podala 1. žiadosť /80%/ o platbu vo výške 731 456 €, ktorá bola uhradená. Do výnosov bolo do konca roku 2018 rozpustené 380 229 €. Po kolaudácii stavby v Lubeli bola podaná 2. žiadosť /20%/ vo výške 140 467 €, ktorá bola v roku 2018 aj uhradená, do výnosov rozpustené 29 582 €.

Hlavným cieľom projektov je posilniť trvaloudržateľný rozvoj spoločnosti, prostredníctvom ktorého sa zvýši výkonnosť poľnohospodárskej výroby s dôrazom na ochranu životného prostredia a starostlivosť o zvieratá, zlepši sa štruktúra poľnohospodárskych výrobkov, vytvorí sa vhodné spoločenské prostredie, ktoré zlepši kvalitu života zamestnancov

UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s. za účelom financovania projektu PRV SR 2014-2020 poskytla spoločnosti dlhodobý úver vo výške 1700 tis., ktorý je splácaný pravidelnými splátkami ročne 170 040 € a splátkou z osobitného účtu,
platba z PPA rok 2017 731 456 €
platba z PPA rok 2018 140 466,71
Zostatok úveru k 31.12. 2018 je 487 997 €.
Úver na nákup obilného kombajnu a krmného voza v rámci dodatku PRV 2007-2013 z roku 2015 vo výške 45 825 € bol splatený.

Zamestnanci

Poľnohospodárstvo je odvetvie, v ktorom sú priemerné mzdy nižšie ako mzdy v národnom hospodárstve. Počet zamestnaných ľudí v poľnohospodárstve klesá a dochádza k starnutiu. Negatívnym javom je nezáujem mladej generácie o prácu v poľnohospodárstve aj z dôvodu nízkeho mzdového ohodnotenia. Pre spoločnosť je dôležité dosiahnutie vysokej úrovne bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov, predovšetkým bezpečným pracovným a životným prostredím a tiež stimuláciou pri mzdovom hodnotení.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov k 31.12.2018 je 82 z toho:

5 vedúcich pracovníkov,
16 THP pracovníkov,
31 manuálnych pracovníkov v rastlinnej a živočíšnej výrobe,
25 pracovníkov- operátori a montéri strojov,
5 kvalifikovaných pracovníkov - opravári strojov

Cieľom spoločnosti bude výroba založená hlavne na rozvoji a skvalitňovaní rastlinnej výroby so zameraním na produkty, pri ktorých je pomerne stabilný dopyt a trhové ceny. Výrobná stratégia sa bude opierať o dlhodobé praktické skúsenosti, znalosti výrobných podmienok v regióne a neustále zavádzanie technologických novinek. Úroda je určená nielen na trh, ale aj pre vlastnú spotrebu v oblasti živočíšnej výroby, ktorá musí dosahovať dobré chovateľské a produkčné výsledky, pod dohľadom zodpovedných pracovníkov a kontrolou veterinárneho lekára, s pozitívnymi vplyvmi na životné prostredie
Dlhodobým cieľom naďalej zostáva aby spoločnosť hospodárila na stabilnej pôde s kvalifikovanými zamestnancami a prosperujúcou výrobou.

Návrh na vysporiadanie výsledku hospodárenia za rok 2018

Zisk bežného účtovného obdobia po zdanení celkom 116 593,16 €

Rozdelenie:

-podiel pre spoločníkov	91 095,- €
-podiel pre zamestnancov	24 330,- €
-sociálny fond	1 165,93 €
-nerozdelený zisk minulých rokov	2,23 €